ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ ว ๓๒๐

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อมูลพืชที่เหมาะสมสำหรับการปลูกเพื่อเป็นอาชีพเสริม จำนวน ๑ ชุด
๒. โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย
เพื่อประกอบอาชีพเสริม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติงบประมาณเพิ่มเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม จากวงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มอีก ๕,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็น ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยสนับสนุนสินเชื่อให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพเสริม ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำข้อมูลพืชที่เหมาะสมสำหรับปลูกเป็นอาชีพเสริมหรือปลูกผสมผสานของแต่ละพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดจึงขอให้อำเภอประชาสัมพันธ์โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางพารารายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม และพืชที่เหมาะในการปลูกแต่ละท้องที่เพื่อเป็นอาชีพเสริมหรือปลูกผสมผสานให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้ทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายถาวรวัฒน์ คงแก้ว)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓,๐-๗๕๓๑-๐๐๙๖
www.pokkrongnakhon.com

ข้อมูลพืชที่สามารถปลูกผสมผสานกับสวนยางได้
ภาคใต้ (ปลูกยางพาราอันดับ ๑ ของประเทศ)

ลักษณะการปลูกพืช	ประเภทพืชไร่	การเก็บเกี่ยว (นับตั้งแต่ปลูกโดยประมาณ)	ราคาพืชไร่โดยประมาณ	หมายเหตุ
๑. ปลูกพืชแซมยาง	ข้าวไร่		ต้นละ ๕,๔๐๐ บาท	
<u>พืชแซมยางพารา</u> หมายถึง พืชที่ปลูกในแถวยางพาราในขณะที่ต้นยางพารา	ข้าวเบา	๑๑๐ - ๑๒๐ วัน		
อายุไม่เกิน ๓ ปี สามารถปลูกจนถึงต้นยางพาราอายุไม่เกิน ๔ ปี พื้นที่	ข้าวกลาง	๑๒๕ - ๑๔๕ วัน		
ระหว่างแถวยางพาราจะต้องมีปริมาณแสงแดดมากกว่า ๕๐% ของปริมาณ	ข้าวหนัก	๑๕๐ วันขึ้นไป		
แสงแดดทั้งหมด ควรเป็นพืชที่ตลาดต้องการสูง ราคาดี เป็นพืชล้มลุก	ถั่วหรั่ง			ราคาหน้าสวนที่ปลูก
อายุสั้นดูแลรักษาง่าย การปลูกแบ่งตามอายุ คือ	พันธุ์พื้นเมือง	๑๕๐ - ๑๘๐ วัน	กิโลกรัมละ ๒๕ บาท	
๑. อายุน้อยกว่า ๑ ปี เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด พืชตระกูลถั่ว ผักชนิด	พันธุ์สงขลา ๑	๑๑๐ - ๑๒๐ วัน		
ต่าง ๆ พริก มะเขือ ถั่วฝักยาว แตงกวา แตงโม เป็นต้น	ข้าวโพดเทียน	ฝักสด ๖๐ วัน		
๒. อายุมากกว่า ๑ ปี เช่น กล้วย มะละกอ สับปะรด หวายตัดหน่อ เป็นต้น		ฝักแห้ง ๖๕ วัน		
<u>การปลูกและดูแลรักษา</u>	ข้าวโพดฝักอ่อน	๔๓ - ๔๕ วัน	ฝักละ ๔ - ๕ บาท	
๑. ดินควรมีความอุดมสมบูรณ์พอสมควร และควรใส่ปุ๋ย	ข้าวโพดหวาน	๕๕ - ๖๕ วัน		
๒. ควรเป็นสวนยางพาราที่ปลูกยางพาราแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก เพื่อ	ถั่วลิสง	๑๐๐ - ๑๑๐ วัน	ถั่วลิสงต้ม กิโลกรัมละ ๖๐ บาท	
ให้พืชไร่ได้รับแสงแดดเต็มที่			ถั่วลิสงดิบ ถังละ ๒๑๖ บาท	
๓. ต้องอยู่ห่างแถวยางพาราไม่น้อยกว่า ๑ เมตร เพื่อหลีกเลี่ยงร่วมเงาและ				
การแย่งปุ๋ยจากยางพารา				
๔. ควรใช้แรงงานภายในครอบครัวเพื่อลดต้นทุน				
<u>ประโยชน์</u> ใช้บริโภคและเพิ่มรายได้ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการกำจัดวัชพืช				
สามารถใช้พื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด				
<u>ภาคใต้</u> พืชไร่ที่มีศักยภาพในการปลูกเป็นพืชแซมยางคือ ข้าวไร่ ถั่วหรั่ง				
ถั่วลิสง ถั่วเขียว ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเทียน และข้าวโพดฝักอ่อน เป็นต้น				

ลักษณะการปลูกพืช	ประเภทพืชไร่	การเก็บเกี่ยว (นับตั้งแต่ปลูกโดยประมาณ)	ราคาพืชไร่โดยประมาณ	หมายเหตุ
๒. ปลูกพืชร่วมยาง	ขิง			
<u>พืชร่วมยางพารา</u> หมายถึง พืชที่สามารถปลูกร่วมกับยางพาราได้นานและให้ผลผลิตควบคู่กันไป ควรเป็นพืชยืนต้นหรือล้มลุกที่มีอายุยาว ดังนั้นพืชที่จะปลูกต้องทนทานต่อโรคที่เกิดกับยางพารา เช่น โรครากขาว โรคเส้นดำ โรคเปลือกดำ เป็นต้น สามารถแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ ดังนี้	ขิงอ่อน	๔ - ๖ เดือน	กิโลกรัมละ ๒๕ บาท	
	ขิงแก่	๘ - ๑๒ เดือน		
	ข่า			
	ต้นอ่อน	๖ - ๑๐ เดือน	กิโลกรัมละ ๓๕ บาท	
	ต้นแก่	๑ ปี		
๑. ไม้ป่าเศรษฐกิจ เช่น เทียม	ขมิ้น	๙ - ๑๐ เดือน	กิโลกรัมละ ๓๐ บาท	
๒. ไม้ผล เช่น มังคุด ลองกอง ขนุน จำปาดะ ระกำ	ต้นเทียม	๑๐ ปี	ต้นละ ๑๓,๐๐๐ บาท	
๓. ไม้ยืนต้น เช่น สะตอ เนียง เหมียง หวาย	ขนุน			
๔. พืชสมุนไพรและเครื่องเทศ เช่น กระวาน ขิง	ใช้เมล็ด	๔ - ๖ ปี	ลูกละ ๑๐๐ - ๒๐๐ บาท	
๕. ไม้ดอกไม้ประดับ เช่น ดาหลา หน้าวัว จั่ง หมากแดง	ใช้กิ่ง	๓ - ๔ ปี		
การปลูกและดูแลรักษา	ลองกอง	๓ - ๔ ปี	กิโลกรัมละ ๒๘ บาท	
๑. ดินควรมีความอุดมสมบูรณ์ หน้าดินลึก	มังคุด	๗ - ๘ ปี	ภายในประเทศ กิโลกรัมละ ๑๓ บาท	
๒. ส่วนใหญ่ควรปลูกเป็นแถวเดี่ยวอยู่กึ่งกลางระหว่างแถว			ส่งออกต่างประเทศ กิโลกรัมละ ๔๐ บาท	
๓. ควรใส่ปุ๋ยตามอัตราคำแนะนำตลอดจนกำจัดวัชพืช การให้น้ำ	สะละ	๗ - ๘ ปี	กิโลกรัมละ ๖๐ บาท	
๔. แรงงานควรเป็นแรงงานในครอบครัวเพื่อลดต้นทุนการผลิต				
<u>ประโยชน์</u> เพิ่มรายได้ ผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย ลดความเสี่ยงด้านการตลาดในช่วงราคายางพาราตกต่ำ ใช้พื้นที่ว่างให้เกิดประสิทธิภาพ ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม				
<u>พืชร่วมยางพาราที่อยู่ในระหว่างการศึกษาทดสอบ</u> ได้แก่ ลองกอง มังคุด หวายข้อดำ สำหรับที่ส่งเสริมให้ปลูก คือ เหมียง ซึ่งเป็นพืชผักที่ใช้สำหรับบริโภคใบอ่อน				

โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม

๑. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราตกต่ำ รัฐบาลได้กำหนดมาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางตามแนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบ ทั้งมาตรการเร่งด่วนและมาตรการต่อเนื่อง จากมาตรการดังกล่าว เน้นการช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อรวบรวมยางและแปรรูปยางพาราเพื่อการจำหน่าย ในขณะที่เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยอีกจำนวนมาก ซึ่งมีรายได้ลดลงไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจาณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีเสริมมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีเงินทุนไม่เพียงพอ ผนวกกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบจากผู้แทนภาคเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตรตามศักยภาพของตนเองให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยดำเนินการตามโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยนำไปลงทุนประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตรหรือเกี่ยวเนื่องการเกษตรเพิ่มรายได้

๓. เป้าหมาย

สนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางพารารายย่อยนำไปลงทุนประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ตามศักยภาพของตนเอง และตามสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๔.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานกองทุนสังเคราะห์การทำสวนยาง และสภาเกษตรกร ร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการฯ แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา

๔.๓ การรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๔.๓.๑ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราแจ้งขอเข้าร่วมโครงการกับกรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๓.๒ กรมส่งเสริมการเกษตรตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกร จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว หากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ดำเนินการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และหากเกษตรกรรายใดยังไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนในคราวเดียวกัน

๔.๔ กรมส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานสนับสนุนให้ข้อมูลแก่เกษตรกร เพื่อเป็นทางเลือกในการวางแผนการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา

๔.๕ กรมส่งเสริมการเกษตรส่งรายชื่อและข้อมูลของเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ให้คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด

๔.๖ คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัดพิจารณากลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนการผลิต/แผนธุรกิจในการประกอบอาชีพเสริมของเกษตรกร ส่งให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๔.๗ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พิจารณาอนุมัติเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติปกติของธนาคาร ไม่เกินครัวเรือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมส่งรายชื่อให้สำนักงานกองทุนสังเคราะห์การทำสวนยางและกรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๘ สำนักงานกองทุนสังเคราะห์การทำสวนยาง และกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรตามแผนการผลิต

๔.๙ กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกร

๔.๑๐ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแยกบัญชีออกจากการดำเนินงานปกติเป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) เพื่อขอรับการชดเชยความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตจากรัฐบาล

๕. งบประมาณ

๕.๑ แหล่งสินเชื่อ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

เป็นวงเงินสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้เกษตรกรชาวสวนยาง ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี โดย

- เรียกเก็บจากเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี
- รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี (คิดเป็น ๓๐๐ ล้านบาทต่อปี)
- ระยะการชำระเงินกู้ไม่เกิน ๕ ปี
- ในกรณีที่เป็นการกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน กำหนดชำระคืนเสร็จไม่เกิน ๑๒ เดือนนับแต่วันกู้ เว้นแต่มีเหตุพิเศษให้ชำระคืนเสร็จไม่เกิน ๑๘ เดือนเป็นเวลา ๕ ปี
- ในกรณีที่เป็นการกู้เงินเพื่อเป็นค่าลงทุน ให้กำหนดชำระหนี้คืนเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส หรือราย ๖ เดือน หรือรายปี ตามความสามารถในการชำระหนี้ และที่มาแหล่งรายได้ของลูกค้า โดยให้ชำระหนี้คืนเสร็จไม่เกิน ๕ ปีนับแต่วันกู้

ทั้งนี้ถ้าเกษตรกรไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ในเวลาที่กำหนดชำระคืนเงินกู้ หลังครบกำหนดให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสามารถปรับเงื่อนไขการกู้เงิน และการเรียกเก็บดอกเบี้ยได้ตามข้อบังคับและวิธีปฏิบัติของธนาคาร

ทั้งนี้ รัฐบาลจะจ่ายชดเชยดอกเบี้ยให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามวงเงินกู้และระยะเวลากู้ของเกษตรกร ตามภาระที่เกิดขึ้นจริง

๕.๒ งบดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น ๑,๕๗๙.๔๖๘ ล้านบาท ตามรายละเอียดดังนี้

๕.๒.๑ ค่าชดเชยดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี เวลา ๕ ปี จำนวน ๑,๕๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้การเบิกจ่ายของ ธ.ก.ส. จะเป็นไปตามภาระที่เกิดขึ้นจริง

๕.๒.๒ ค่าบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๗๙.๔๗ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปีที่ ๑ จำนวน ๕๙.๔๖๘ ล้านบาท

- กรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์โครงการ การชี้แจงทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง การรับแจ้งเข้าร่วมโครงการและตรวจสอบข้อมูลเกษตรกร การให้ความรู้และข้อมูลแก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการวางแผนการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งสิ้น เป็นเงิน ๑๗.๔๗ ล้านบาท

- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการจัดการอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรตามแผนการผลิต และติดตามให้คำแนะนำ รวมทั้งสิ้น เป็นเงิน ๔๒.๐๐ ล้านบาท

๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานโครงการของกรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ตั้งแต่ปีที่ ๒ ถึงปีที่ ๕ ปีละ ๕ ล้านบาท รวม ๒๐ ล้านบาท

๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอรับการสนับสนุนสินเชื่อ

๖.๑ เป็นเกษตรกรชาวสวนยางพารารายย่อย และมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการเพื่อประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตร ตามศักยภาพของตนเอง โดยมีคุณสมบัติดังนี้

๖.๑.๑ มีสัญชาติไทย

๖.๑.๒ เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกในครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร (สินเชื่อที่ได้รับ ๑ ครัวเรือนต่อ ๑ สิทธิ์ เท่านั้น)

๖.๒ คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด เป็นผู้พิจารณากลั่นกรองแผนการประกอบอาชีพเสริมของเกษตรกร และให้ความเห็นชอบก่อนเสนอธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๖.๓ วงเงินสินเชื่อ พิจารณาตามลักษณะกิจกรรม รายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๔ หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๗. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

๗.๑ หน่วยงานหลัก

กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.)

๗.๒ หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงอุตสาหกรรม

สภาเกษตรกร

กรมวิชาการเกษตร

กรมการพัฒนาชุมชน
กรมปศุสัตว์
กรมประมง
หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘. **ระยะเวลาดำเนินการ** ๕ ปี (พ.ย. ๒๕๕๗ – พ.ย. ๒๕๖๒)

๙. **แผนปฏิบัติงาน**

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	พ.ย. ๒๕๕๗ – ม.ค ๒๕๕๘	กสก.
๒	พิจารณาอนุมัติเงินกู้	ธ.ค. ๒๕๕๗ – หรือจนกว่าจะเต็มวงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ บาท	ธกส.
๓	ถ่ายทอดความรู้ตามแผนการผลิตของเกษตรกร	หลังจากได้รับอนุมัติการให้สินเชื่อจาก ธกส.	สกย. และกสก. หน่วยงานสนับสนุน

๑๐. **ผลที่คาดว่าจะได้รับ**

เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพเสริม เพียงพอต่อการดำรงชีพ

การสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม

